

Nota explicativă

la proiectul Dispoziției Guvernului cu privire la instituirea Mecanismului național de asistență la revenire

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului.

Proiectul a fost elaborat de Biroul relații cu diaspora al Cancelariei de Stat în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 610/2018 pentru aprobarea Regulamentului Guvernului.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

Viziunea edificării unui Mecanism național de asistență la revenire (în continuare Mecanismul) este de a crea o comunitate puternică și coezivă, în care cetățenii Republicii Moldova, reveniți din străinătate, să fie integrați armonios și să contribuie activ la dezvoltarea economică, socială și culturală a țării. Astfel, se propune crearea și implementarea unui mecanism de furnizare a serviciilor relevante procesului de reintegrare, sprijinind fiecare persoană revenită să-și reconstruiască viața acasă cu demnitate, respect și oportunități egale.

Prin parteneriate solide cu instituții guvernamentale, organizații non-guvernamentale, comunități locale și parteneri internaționali, aspirăm să oferim un mediu favorabil și inclusiv, care să răspundă nevoilor complexe ale celor reîntorși și să le faciliteze reintegrarea completă și sustenabilă.

Instituirea Mecanismului va avea impact multidimensional și va aduce următoarele beneficii:

1. Beneficiile economice și sociale:

Cetățenii reveniți aduc cu ei experiență profesională, abilități noi și cunoștințe acumulate în străinătate, care pot fi extrem de valoroase pentru dezvoltarea economică a țării. Un Mecanism național de asistență la revenire poate facilita utilizarea acestor resurse, sprijinind antreprenoriatul, inovarea și dezvoltarea comunitară. În plus, reintegrarea reușită a acestor cetățeni poate contribui la coeziunea socială și la reducerea tensiunilor sociale.

2. Suport pentru problemele recurente ale revenirii:

Reîntoarcerea acasă după o perioadă îndelungată în străinătate implică numeroase provocări, inclusiv găsirea unui loc de muncă, accesul la servicii de sănătate, obținerea documentelor necesare și adaptarea la schimbările sociale și culturale. Fără suport adecvat, aceste provocări pot descuraja reîntoarcerea și pot duce la o reintegrare

inadecvată. Un mecanism specializat poate oferi sprijin personalizat și coordonat pentru a adresa aceste probleme.

3. Prevenirea exodului de creiere:

Moldova se confruntă cu un exod de creiere, pierzând un număr considerabil de profesioniști și tineri talentați care caută oportunități mai bune în străinătate. Facilitarea reintegrării printr-un mecanism dedicat poate atrage înapoi aceste talente și poate asigura că expertiza lor este utilizată pentru dezvoltarea națională. Programele de reintegrare bine gestionate pot crea un mediu atractiv pentru profesioniștii care doresc să se întoarcă.

4. Îmbunătățirea politicilor publice:

Un Mecanism de asistență la revenire ar putea funcționa ca un centru de colectare a datelor și feedback-ului de la cetățenii reveniți, oferind informații valoroase pentru formularea și ajustarea politicilor publice. Astfel, autoritățile pot răspunde la nevoile cetățenilor și pot dezvolta strategii și programe mai eficiente pentru atragerea și reintegrarea moldovenilor din diaspora.

5. Consolidarea relației cu diaspora:

Mentținerea unei relații puternice cu diaspora și facilitarea reîntoarcerii acestora sunt esențiale pentru dezvoltarea durabilă a Republicii Moldova. Un Mecanism de asistență la revenire poate funcționa ca un punct central de contact pentru cetățenii din străinătate, oferindu-le informații, suport și încrederea necesară pentru a se întoarce și a contribui la comunitățile lor de origine.

6. Implementarea programelor de reintegrare:

În baza analizei provocărilor cu care se confruntă cetățenii la reîntoarcere, pot fi propuse programe specifice pentru sprijinirea cetățenilor reveniți, cum ar fi cursuri de recalificare profesională, suport antreprenorial, consiliere psihologică și integrare socială. Prin coordonarea acestor programe, cetățenii reveniți pot beneficia de un sprijin integrat și cuprinzător.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Proiectul nu are drept scop armonizarea legislației naționale cu aquis-ul UE.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Obiectivele Mecanismului:

- 1) Oferirea asistenței individuale cetățenilor de peste hotare la etapa de pre-revenire, revenire și post-revenire pentru identificarea necesităților și stabilirea planului individual de parcurs la revenire;
- 2) Colaborarea și coordonarea cu autorități publice centrale, locale și alți actori relevanți în procesul de acordare a consultanței specializate la revenire;

- 3) Studierea politicilor autorităților publice centrale cu impact privind susținerea la revenire, documentelor și materialelor relevante, precum și experienței altor țări;
- 4) Stabilirea și dezvoltarea parteneriatelor cu mediul asociativ și alți actori relevanți din țară și de peste hotare în vederea extinderii și consolidării eforturilor de asistență la revenire;
- 5) Elaborarea rapoartelor periodice de monitorizare și evaluare privind suportul la revenire, precum și analiza nivelului de satisfacție a beneficiarilor în ceea ce privește serviciile de care au beneficiat.
- 6) Elaborarea propunerilor de politici publice pentru facilitarea revenirii și reintegrării diasporei ca urmare a analizei parcursului de revenire.

5. Fundamentarea economico-financiară

Cheltuielile ce țin de funcționarea Mecanismului vor fi acoperite din contul și în limita alocațiilor bugetare aprobate anual Cancelariei de Stat, în cadrul Programului 2403 „Susținerea diasporei”, în Cadrul Bugetar pe termen mediu (2025-2027), aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 561/2024, fiind estimate anual, câte 4 mln lei.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Pentru implementarea prevederilor prezentului proiect de Dispoziție nu va fi necesară modificarea altor acte normative.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, pe portalul guvernamental www.particip.gov.md, a fost publicat anunțul privind inițierea elaborării proiectului, accesibil la următorul link:
https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/13999

Secretar de Stat al Guvernului /semnat electronic/ Ana CALINICI